بسمه تعالی	جمهوری اسلامی ایران	**دی ماه ۱۴۰۲**
نام درس: فارسی(۳)		**تاریخ امتحان :۱۰/۴/ ۱۴۰۲**
نام ونام خانوادگی:		**ساعت : ۱۰:۰۰**
رشته: علوم تجربی	**آموزش و پرورش اسلام آبادغرب**	**مدت امتحان : ۸۰دقیقه**
پایه: دوازدهم	**دبیرستان شاهد میناشی**	**تعداد صفحه:۴**

ردیف	سوالات	بارم
	قلمرو زبانی(۷نمره)	
۱	**معنای هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید .** **الف)ایزد تعالی در او نظر نکند بازش بخواند ؛ باز اعراض فرمایید .** **ب) در هنگام مراجعه به بانک برای من تداعی شد.** **ج)آن همه خیال و احساس در سموم سرد این عقل بی درد پژمرد. .**	**./۷۵**
۲	**برای واژه ی مشخص شده ی مصراع « سریر ملک عطا داد کردگار تو را» یک برابر معنایی از بیت زیر ، بیابید .** **برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند**	**./۲۵**
۳	**کدام یک از گزینه های زیرفاقد غلط املایی است؟** **الف) تو حکیمی توعظیمی توکریمی تو رحیمی تو نماینده ی فضلی تو سزاوار ثنایی** **ب) بفکن ز پی این اساس تذویر بگسل زهم این نژاد و پیوند**	**./۲۵**
۴	**درکدام یک از ابیات زیر غلط املایی وجود دارد؟ شکل درست آن را بنویسید .** **الف) گفت از بهر غرامت جامه ات بیرون کنم گفت پوسیده است ، جز نقشی ز تار و پود نیست** **ب) پیرمرد از داخل کاذیهٔ روی میز یک پاکت کهنه را برداشت و حواله ی مخارج قریب به شش ماه من را نوشت .**	**./۵**
۵	**املای صحیح را از داخل کمانک انتخاب کنید .** **الف) (امپراتوری ، امپراطوری) های بزرگ هم مانند انسان ثروتمند از سو، هاضمه می میرند .** **ب) و صبح هنگام چریغ آفتاب کنار قنات حسنی در شهر سیرجان (اطراق ، اتراق)کردیم .** **ج) پس ازاو عموی بزرگم برجسته ترین شاگرد (حوزهٔ-حوضهٔ) ادیب بزرگ بود .**	**./۷۵**
۶	**با توجه به متن زیر ، شکل درست واژگانی را که املای آن ها غلط است ، بنویسید .** **باران رحمت بی حسابش همه را رسیده ، خان نعمت بی دریغش همه جا کشیده ، اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده ، عصاره ی تاکی به قدرت او شهد فایق گشته و تخم خرمایی به تربیتش نخل باصق گشته است .**	**./۵**
۷	**با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید.** **گفت :« نزدیک است والی را سرای آنجا شویم » گفت:« والی از کجا در خانه ی خمار نیست؟»** **الف) کارکرد «را» چیست ؟** **ب) فعل « نیست » اسنادی و «شویم» غیراسنادی است . ص غ** **ج) ترکیب «خانه ی خمار» یک ترکیب وصفی است . ص غ**	**./۷۵**
۸	**در متن « من بعد از خواندن این مطلب متوجه شدم که دنیا عجیب فراموشکار است ! بیست سی سال پیش چه کارها کرده که امروز اصلا به خاطر نمی آورد ! اما نه، تاریخ فراموشکار نیست! »** **الف) نوع وابسته ی وابسته را بنویسید .** **ب) نمودار پیکانی آن را رسم کنید .**	**./۵**
	ادامه ی سوالات در صفحه ی دوم	

www.kamoon.ir

۹	در کدام گروه اسمی زیر وابسته ی وابسته ی داریم؟ الف) مهد دموکراسی عالم ب) دیوارهای کهن روم	./۲۵
۱۰	نمودار گروه اسمی « چند حلقه چاه » را رسم کنید و نوع وابسته ی وابسته را بنویسید .	./۵
۱۱	با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید . ای مشت زمین بر آسمان شو بر وی بنواز ضربتی چند ای مادر سرسپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت به جانت سوگند الف) در بیت اول یک ترکیب وصفی بیابید . ب) هسته ی گروه اسمی « این پند سیاه بخت فرزند » را بنویسید. ج) در بیت سوم ، نوع حذف ، قرینه ی لفظی است یا معنایی؟ د) نقش ضمیر پیوسته ی «ت» در «جانت » چیست؟	۱
۱۲	در گزینه های زیر ، نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید . الف)پروانه ،قوت از عشق آتش خورد . ب) آتش عشق او را چنان گرداند ... ج) همه جهان آتش بیند . د) ای عزیز، به خدا رسیدن فرض است .	۱
	قلمرو ادبی(۵ نمره)	
۱۳	ابیات زیر را به شکلی درست کامل کنید . ..... لبخند گاه گاهت، صبح ستاره باران ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز	۱
۱۴	نام آفرینندگان آثاری که نویسنده ی آن ها درست ذکر نشده را بنویسید . بخارای من ، ایل من : محمد بهمن بیگی /قصه ی شیرین و فرهاد : نظامی/ تمهیدات : شهاب الدین سهروردی/ کویر : علی شریعتی	./۵
۱۵	مثل درخت در شب باران اثر ..... است . ب) ..... ترجمه ی نصرالله منشی است	./۵
۱۶	در کدام بیت زیر حسن تعلیل به کار رفته است ؟ دلیل خود را بنویسید . الف) برکن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند ب) تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند	./۵
۱۷	عبارت زیر یادآور کدام ضرب المثل است ؟ از بیم عقرب جراره ی دموکراسی قرن بیستم ، ناچار شده به مار غاشیه ی حکومت سرهنگ ها پناه ببرد .	./۲۵
۱۸	آرایه ی ادبی مناسب با هر بیت را در مقابل آن بنویسید . (یک آرایه اضافی است) الف) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند ب) هر که جز ماهی، ز آبش سیر شد هر که بی روزی است ،روزش دیر شد ج)همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟ د) نی حریف هر که از یـــــاری برید پرده هایش ، پرده های ما درید ۱) پارادوکس ۲) حسن تعلیل ۳)جناس همسان ۴) ایهام ۵) اسلوب معادله	۱
	ادامه ی سوالات در صفحه ی سوم	

www-kanoon-ir

۱۹	در بیت زیر کاربرد کدام آرایه مشهود نمی باشد؟ دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند الف) اغراق ب) اسلوب معادله ج) حسن تعلیل د)کنایه	/۲۵.
۲۰	با توجه به بیت زیر کاربرد نمادین پروانه و مرغ سحر را بنویسید . ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد	/۲۵.
۲۱	در هر یک از موارد زیر آرایه ی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند (مجاز / ایهام) ب) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت (تضمین /تشبیه)	/۵
	قلمرو فکری (۸نمره)	
۲۲	ابیات و عبارت های زیر را به نثر ساده و روان بازگردانید. الف)وظیفه ی روزی به خطای منکر نبرد. /۵ ب)منت خدای را عز وجل ، که طاعتش موجب قربت است و به شکرا ندرش مزید نعمت. /۷۵. ج)حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب. /۷۵. د)با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت /۷۵. ن)از سیم به سر یکی کله خود زآهن به میان یکی کمربند /۵. ه)محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست /۷۵.	
	درک مطلب	
۲۳	مفهوم عبارت های زیر را بنویسید . الف) سودای عشق بر زیرکی جهان ارزد و دیوانگی عشق بر همه ی عقل ها افزون آید . /۵. ب) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند	
۲۴	در بیت زیر مقصود از واژه های مشخص شده چیست ؟ بشنو از نی چون شکایت می کند وز جدایی ها حکایت می کند	/۵
۲۵	مفهوم کلی بیت زیر با کدام گزینه مناسبت دارد ؟ «هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکند وآن که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای » الف) ما عرفناک حق معرفتک ب) ما عبدناک حق عبادتک	/۲۵.
۲۶	مفهوم کلی مصراع دوم بیت زیر چیست ؟ گفت:« می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی» گفت :« ای بیهوده گو، حرف کم و بسیار نیست »	/۲۵.
۲۷	در بیت «گفت:« مستی زان سبب افتان و خیزان می روی» گفت : «جرم راه رفتن نیست ،ره هموار نیست» قسمت مشخص شده بر چه مفهومی تاکید می کند؟	/۲۵.
	ادامه ی سوالات در صفحه ی چهارم	

www-kanoon-ir

۲۸	عبارت « عشق هر کسی را به خود راه ندهد و به جایی ماوا نکند و به هر دیده روی ننماید . » با کدام بیت ارتباط معنایی دارد ؟ الف) بی عشق زیستن را جز نیستی چه نام است — یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است ب) صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع — لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست ج)من که هر آنچه داشتم اول ره گذاشتم — حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو د) می تواند حلقه بر در زد حریم حسن را — دررگ جان هرکه را چون زلف،پیچ وتاب هست	/۵
۲۹	مفهوم « عدم درک حقایق باطنی و اسرار الهی توسط حواس ظاهری » از کدام بیت استنباط می شود ؟ الف)درنیابد حال پخته هیچ خام — پس سخن کوتاه باید والسلام ب)آتش است این بانگ نای و نیست باد — هر که این آتش ندارد، نیست باد ج) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق — تا بگویم شرح درد اشتیاق د) سر من از ناله ی من دور نیست — لیک چشم و گوش را آن نور نیست	/۵
۳۰	هر یک از موارد زیر با کدام مورد جدول داده شده ، مفهوم مشترکی دارد؟ (یک مورد در جدول اضافی است) الف) حتی درختش ، غارش،کوهش هر صخره سنگش و سنگریزه اش آیات وحی بر لب دارد . ب) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر — بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست ج) در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز — هر کسی بر حسب فکر گمانی دارد ۱.روزها گر رفت ،گو رو، باک نیست — تو بمان، ای آنکه جز تو پاک نیست ۲.در غم ما روزها بیگاه شد — روزها با سوز ها همراه شد ۳.هر کسی از ظن خود شد یار من — از درون من نجست اسرار من ۴.من نمازم را وقتی میخوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلدسته ی سرو/ پی قدقامت موج	/۷۵
۳۱	مفهوم بیت زیر را بنویسید . راستی خاتم فیروزه ی بواسحاقی — خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود	/۲۵
۳۲	مفهوم جمله ی « در کویر خدا حضور دارد» چیست؟	/۲۵
	موفق باشید. — جمع نمره	۲۰

طراح سوال : عبدی

نمره با عدد: